

سیسای ساکلاسیک آمریکا

فرزین کمالی‌نیا

عنوان و نام پدیدآور: سینمای پسا کلاسیک آمریکای فمینیستی

شماره: ۶-۲۳-۷۴۴۸-۶۰۰-۹۷۸

موضوع: سینما -- ایالات متحدہ -- تاریخ -- قرن ۲۰ م.

Motion pictures -- United States -- History -- 20th century : موضوع

موضوع: سینما -- ایالات متحدہ -- لس آنجلس -- صنعت و تجارت -- تاریخ

Motion picture industry -- California -- Los Angeles -- History : ملامح تاريخ

Motion picture industry -- United States -- History -- 20th century

موضوع: فیلم‌های موج نو -- ایالات متحده

New wave films -- United States: موضوع

موضوع: بی بی وود (السمت متحدہ) -- تاریخ

Hollywood (Los angeles, Calif.) - History: موضوع

ردہ بندی : ۵: ۱۶۱ س ۸ ک / ۱۹۹۵ PN

رده بندی دیونی ۶۳۷۷۹

شماره کتابشناسی: ۹۹۳۷۰

چاپ اول: ۱۳۹۶ تهران شاک: 6 23-978-600-ISBN

تمام حقوق مادی و معنوی برای ناشر محفوظ است. All Right Reserved.

ویراستار: شروین طاهری

تیراژ: یانصد نسخه

چاپ: مکعب

۱	مقدمه
۵	۱. زوال سینمای کلاسیک آمریکا
۱۵	۲. بدایش، سینمای پسا کلاسیک
۲۷	۳. دستگاه‌های زیبایی‌شناختی
۳۵	۴. روایت
۶۱	۵. میزانش و تخیل‌پردازی
۸۵	۶. دکوپاژ و تدوین
۱۰۹	۷. صدا و موسیقی
۱۳۳	۸. تحولات ژانرها
۱۵۷	مؤخره
۱۶۹	فهرست منابع

عموماً فیلم بانی و کلاید^۱ (۱۹۶۷) را سرآغاز دوره‌ای جدید در تاریخ سینما هالیوود می‌دانند. دوره‌ای که در تقابل با سینمای کلاسیک، به سینمای ساکلاسیک مشهور است. در این دوره، تحولاتی گسترده در سطح فرم و درونمایه سینمای آمریکا روی داد، به طوریکه دوره جدید در سینمای هالیوود به سوی استعاره‌های بر کلیشه‌ها و فرمول‌های قدیمی، خود محل تجربه‌ها و اندیشه‌های تازه شد. این تحولات و نوآوری‌ها، همه شاخه‌های سینمایی را در بر گرفتند؛ روایت و رانسن، ترکیب‌بندی تصویر، دکوپاژ، تدوین، صدا، موسیقی و جلوه‌های ویژه از جمله شاخه‌های سینمایی بودند که دگرگونی‌های ژرفی را پذیرا شدند. این روندی سینمایی، به شدت متأثر از سینمای هنری اروپا بود و برخی از قاعده‌شکنان این سینما را مستقیماً دریافت کرد و به کار بست. البته باید خاطر نشان کرد که با وجود اقتباس و دریافت برخی دگرگونی‌های سینمای هنری اروپا، نمی‌توان سینمای پساکلاسیک را به این گرایش‌ها خلاصه کرد. در روند تکامل این سینما، دگرگونی‌های فرمی و معنایی جدیدی رخ داد که بسیار نوگرایانه بودند و نمی‌شود آن‌ها را اجرای دوباره شگردها و فنون سبک‌های سینمایی پیشین دانست.

چهره‌هایی چون آرتور پن^۱، سم پکین‌پا^۲، سیدنی لومت^۳ و مایک نیکولز^۴ از جمله کارگردانانی بودند که سینمای پسا کلاسیک را آغاز کردند و در ادامه شمار دیگری از فیلمسازان با ایده‌ها و سبک‌های جدیدتر پا به عرصه سینمای آمریکا گذاشتند. این افراد به جای تقلید صرف پیشینیان و یا پیروی از دستورالعمل‌های استودیویی به ایجاد سبک‌های شخصی و رویکردهای تازه پرداختند. آن‌ها در عین حال مضامینی به شدت رادیکال و انتقادی را در آثار خود نشان کردند.

سؤال اساسی که در کلیت این نوشته مطرح و بدان پاسخ داده می‌شود این است که اساساً سینمای پسا کلاسیک آمریکا چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟ این ویژگی‌ها در حوزه‌های گوناگون سینمای پسا کلاسیک از جمله روایت، دکوپاژ، دیويز، مونتاز و صدا چگونه بوده‌اند؟ هدف اصلی از پاسخ‌گویی به این سؤال، صداقت‌تلاش برای ایجاد و یا تقویت چارچوب‌های نظری در باب سینمای پسا کلاسیک نیست. بلکه بیشتر یافتن روش‌هایی است که به صورت عملی بتوانند باعث تحول ساختارهای سینمایی شوند. یعنی هدف شناختن تکنیک‌ها و تمهیداتی است که مستقیماً قابلیت استفاده در سینمای کشور ما را دارند.

در این نوشته، ابتدا مسئله زوال سینمای کلاسیک و الیوود مورد بررسی قرار خواهد گرفت. در این بخش ویژگی‌های اساسی سینمای کلاسیک بازگو می‌شوند و علت ناکارایی آن‌ها در دوره جدید تاریخ سینمای آمریکا شرح داده خواهد شد.

1 - Arthur Penn

2 - Sam Peckinpah

3 - Sidney Lumet

4 - Mike Nichols

سپس پیدایش سینمای پساکلاسیک، مورد بررسی قرار خواهد گرفت. فیلم‌های بنیادین و تأثیرگذار این رویکرد سینمایی معرفی می‌شوند و خصایل فیلم‌های اولیه این جریان بررسی می‌شوند.

در بخش بعدی، خاستگاه‌های سینمای پساکلاسیک معرفی می‌شوند و علت تأثیرگذاری هر یک از آن‌ها به شکلی خلاصه بیان می‌شود. پس طی پنج بخش دیگر که بخش‌های اصلی این نوشته هستند، ویژگی‌های سینمای پساکلاسیک در حوزه‌های روایت، میزانشن و ترکیب‌بندی تصویر، دکوپاژ و تدوین، صدا و موسیقی و بالاخره زیبایی‌شناسی ژانرها مورد بررسی قرار خواهند گرفت. شکل اصلی در هر بخش، ابتدا معرفی ویژگی‌های سینمای کلاسیک در این حوزه‌هاست و پس از آن، تحولات نوین سینمای پساکلاسیک را از سوره تحلیل می‌شوند.

روش اصلی در بررسی زیبایی‌شناختی سینمای نوی آمریکا، روش تحلیل مستقیم تمهیدات و تکنیک‌هاست. این تمهیدات با الگوهای کلاسیک مورد مقایسه مستقیم قرار می‌گیرند و کارکرد آن‌ها در ساختار کلی اثر بررسی می‌شود. در مورد هر تمهید، مجرعه‌ای از مثال‌ها آورده می‌شود. بنابراین به جای تکیه بر تعداد محدودی نمونه، به تعداد بیشتری از نمونه‌ها با ویژگی‌های مشترک اشاره می‌شود. به همین سبب، حجم زیادی بسیار گسترده از فیلم‌های سینمای نوی آمریکا بررسی می‌شوند و این امر، به شناخت ویژگی‌های کلی سینمای پساکلاسیک و تعمیم قراردادهای این سینما کمک می‌کند.

در نهایت باید گفت که هر حوزه‌ای در سینمای معاصر آمریکا و حتی هر تمهیدی می‌تواند موضوع یک پژوهش طولانی و مستقل باشد. چراکه تکنیک‌ها و تمهیدات سینمای پساکلاسیک آمریکا از یکسو مبتنی بر یک تاریخچه طولانی از تجربه و نوآوری هستند و از سوی دیگر کارکرد آن‌ها در

هر اثر، ویژگی‌ها قابل تحلیل تازه‌ای می‌یابند. برای نمونه می‌توان کتاب‌ها و مقالات بسیاری در باب برش‌های پرشی، روایت شبکه‌ای و یا شیوه فیلمبرداری ابستره در سینمای پساکلاسیک آمریکا نگاشت. بنابراین تحلیل‌های این نوشته صرفاً به عنوان نقطه آغازی بر پژوهش‌های بیشتر و طولانی‌تر ارائه می‌شوند.

www.ketab.ir